

541.

Na osnovu člana 87 stav 7 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", broj 51/08), Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU IZRADE I PROCJENE RIZIKA ZA UNOŠENJE STRANIH DIVLJIH VRSTA BILJAKA, ŽIVOTINJA I GLJIVA

("Sl. list Crne Gore", br. 46/10 od 06.08.2010)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način izrade i procjena rizika za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene i ponovno unošenje nestalih autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u ekosisteme.

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na unošenje genetički modifikovanih organizama.

Član 2

Procjena rizika za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene i ponovno unošenje nestalih autohtonih divljih biljaka, životinja i gljiva vrši se na osnovu elaborata o procjeni rizika na prirodu (u daljem tekstu: elaborat).

Član 3

Procjena rizika za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, vrši se za svaku taksonomsku kategoriju posebno, uključujući i podvrstu, kao i za pojedinačne djelove biljaka, životinja ili gljiva koje su sposobne da se samostalno razmnožavaju na bilo koji način, kao i njihove gene.

Član 4

Prilikom procjene rizika uzimaju se u obzir:

- svrha unošenja ili ponovnog unošenja divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- karakteristike vrsta koje se unose;
- karakteristike ekosistema i staništa u koje se divlja vrsta biljaka, životinja i gljiva unosi, a naročito očuvanje prirodnog stanja staništa;
- uticaj unošenja divljih vrsta biljaka životinja i gljiva na stanište i ekosistem sa procjenom opterećenja na životnu sredinu;
- uticaj unošenja divlje vrste biljaka, životinja i gljiva na već postojeće vrste u staništu, naročito na zaštićene i strogo zaštićene vrste, kao i na ostale vrste bitne za očuvanje integriteta staništa i ekosistema.
- opasnost od: zauzimanja prostora autohtonih vrsta, ugrožavanje autohtonih vrsta, ugrožavanje njihovog zdravlja, ugrožavanje zdravlja ljudi, ukrštanje sa domaćim vrstama, što može dovesti do gubitka genetičkog materijala i biodiverziteta, gubitka i degradacije staništa, kao i drugih štetnih posljedica, po prirodu, zdravlje ljudi i biološku raznolikost.

Član 5

Elaborat obavezno sadrži:

- svrhu i cilj unošenja, ponovnog unošenja ili uzgoja divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- opis bioloških i ekoloških karakteristika domaćih i stranih vrsta;
- opis namjeravanog unošenja ili uzgoja;
- ocjena očekivanog uticaja na prirodu i promjene u prirodi;
- predlog mjera za sprječavanje mogućih štetnih uticaja na stanište i ekosisteme i u njima prisutne vrste;
- zaključnu procjenu rizika.

Sastavni dio elaborata čini: karta rasprostranjenosti divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje se unose i rezultati mjerenja, grafikoni, tablice i sl.

Član 6

Opis bioloških i ekoloških karakteristika domaćih i stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva mora da sadrži:

- taksonomski status vrste, uključujući naučni naziv i narodni naziv vrste (ukoliko postoji) ili nižeg taksona i roda;
- ekologiju vrste i ekološku nišu koju zauzima u ekosistemu;
- podatke da li se ta vrsta nalazi na listi invazivnih vrsta;

- područje prirodne rasprostranjenosti;
- razloge nestanka vrste ako se radi o ponovnom unošenju nestale divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;
- način razmnožavanja i širenja vrste;
- genotipske i fenotipske osobine vrste;
- opis međusobnih uticaja vrste koja se unosi i već postojećih vrsta, naročito vrste na koje može negativno uticati;
- tačnu lokaciju unošenja, ponovnog unošenja ili uzgoja;
- geografske, klimatske i ekološke karakteristike;
- biodiverzitet sa listom prisutnih autohtonih vrsta, kao i staništa na koje se očekuje uticaj vrsta koje se unose, ponovo unose ili uzgajaju.

Opis ekosistema izrađuje se na osnovu podataka koje posjeduju pravna lica i naučne ustanove koje se bave zaštitom prirode i životne sredine, kao i na osnovu naučnih i stručnih radova.

Član 7

Opis namjeravanog unošenja ili uzgoja stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva mora da sadrži sljedeće podatke o:

- porijeklu jedinki koje se unose;
- broju odnosno, količini jedinki divlje vrste koja se planira za unos, ili uzgoj;
- površini područja u kojem se namjerava divlja vrsta unijeti ili uzgajati;
- vremenskom periodu u toku godine i načinu unošenja.

Član 8

Ocjena očekivanih uticaja na prirodu i promjena u prirodi mora da sadrži:

- procjenu da li će unesena divlja vrsta postati invazivna na staništu u kojem se namjerava unijeti ili širem ekosistemu;
- procjenu da li će unesena vrsta na bilo koji način ugroziti populacije prisutnih autohtonih vrsta;
- procjenu da će se na bilo koji način ugroziti staništa na području unošenja vrsta;
- procjenu potrebe određivanja zaštitnih zona radi sprječavanja mogućeg širenja ili negativnog uticaja unesanih stranih divljih vrsta na prirodu;
- procjenu neželjenih pojava i negativnih posljedica na prirodu sa finansijskom procjenom štete.

Član 9

Predlog mjera za sprječavanje mogućih štetnih uticaja na prirodu mora da sadrži:

- procjenu mogućeg štetnog uticaja na prirodu, kao i površinu područja na kojem bi moglo doći do štetnog uticaja;
- posljedice po ekosistem;
- posljedice po ljudsko zdravlje;
- potrebne mjere koje treba sprovesti za smanjenje ili sprječavanje mogućih negativnih posljedica.

Član 10

Zaključna procjena rizika mora da sadrži mišljenje da li unošenje, ponovno unošenje ili uzgoj divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva mogu ugroziti prirodnu ravnotežu i biološku raznolikost i da li je rizik prihvatljiv za prirodu.

Zaključna procjena rizika mora da sadrži i uslove i opseg unošenja, način sprječavanja rizika sa mjerama zaštite, kao i način sanacije moguće štete.

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-3283/2
Podgorica, 30. jula 2010. godine

Ministar,
Branimir Gvozdenović, s.r.